

Becerileri geliştirmek için eğitim

Yeniden birleşmiş bir Kıbrıs'a doğru

ÖNSÖZ

Eğitim şarttır. Kalitesi yüksek işler ve tatmin edici kariyerlere giden kapının açılması için eğitim şarttır. Bireylerin yaratıcı olabilmeleri ve yaşam boyu öğrenimden faydalanabilmeleri için eğitim şarttır. Sosyal kapsayıcılık için, herkesin ekonomik büyümeden faydalanabilmesi için ve kimsenin kendisini göz ardı edilmiş veya geride kalmış hissetmemesi için eğitim şarttır.

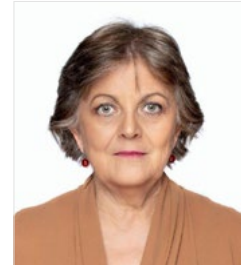
Tüm bunlar için – yani kalitesi yüksek işler, yaşam boyu öğrenim, sosyal kapsayıcılık – Avrupa Birliği, Kıbrıs Türk toplumunun becerilerine ve eğitimine yatırım yapıyor. Bu kitapçıktaki hikayeler, çocuğu odağına alan okul öncesi eğitimden, ortaokulların en gelişmiş laboratuvarlarla donatılmasına, mesleki eğitimde standartların belirlenmesinden yaşam boyu öğrenim için sistemlerin kurulmasına kadar kapsamlı bir dizi desteği anlatıyor.

Halihazırda ortaya çıkmış olan birçok olumlu etki beni yüreklendiriyor. Çocuklar eğitim hayatlarında başarıya hazırlanıyor. Gençlere ise iletişim, sorun çözme ve ekip çalışması gibi temel çalışma becerileri kazandırılıyor. Birçok genç, bu becerileri ilk işlerini garantilemek için kullandılar bile. Becerilerdeki eksiklikler giderilirken yüksek işsizlikle mücadele bağlamında da hayati bir katkı sağlanıyor.

Bu katkılar Avrupa Birliği'nin Kıbrıs'ta gerçekleştirdiği daha geniş kapsamlı yatırımların birer parçasıdır. Amacımız, ekonomik kalkınmaya yardımcı olmak, uzlaşmayı teşvik etmek ve sivil toplumu desteklemektir. Kıbrıs Türk toplumunu AB'ye daha da yakınlaştırarak ve güven yaratarak Kıbrıs'ta yeniden birleşme için sağlam bir zemin yaratmayı hedefliyoruz.

Elisa Ferreira

Uyum ve Reformlardan sorumlu Komisyon Üyesi

GİRİŞ

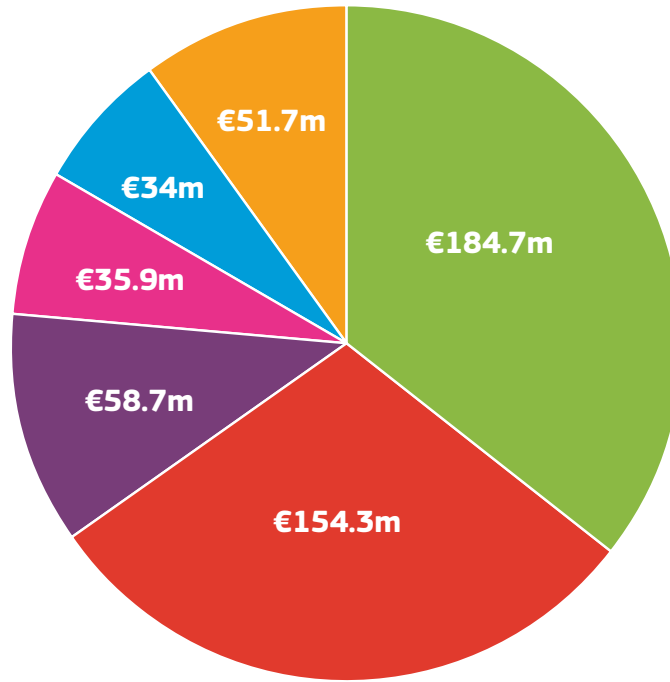
Kıbrıs'ın Avrupa Birliği'ne katılmasının üzerinden 15 yıl geçti. AB o günden beridir adanın her iki toplumuna da, nihai bir çözüm için çalışmaları ve on yıllardır süren bölünmüşlüğe son vermeleri için destek olmaktadır.

AB yardımlarının bir amacı da, yeniden birleşmenin önünü açmak üzere iki toplumu ekonomik açıdan birbirine yakınlaştırmaktır.

Bu nedenle, AB'nin Kıbrıs'a sağladığı desteğin büyük kısmı adanın Kıbrıs Türk toplumunun ekonomisinin geliştirilmesine odaklanmaktadır. AB'nin **Kıbrıs Türk toplumu için Yardım Programı** çerçevesinde, 2006 yılından beri 500 milyon Euro'nun üzerinde bir mali destek sağlamıştır.

Program, tarım, çevre, altyapı, sivil toplum, toplumsal kalkınma, kültürel miras, telekomünikasyon ve eğitime ilaveten, özel sektörün gelişimi, işgücü piyasası, geçiş noktaları, trafik güvenliği, enerji, AB politikaları hakkında bilgi sağlama ve AB müktesebatına uyumu teşvik gibi alanlarda yürütülen projeleri desteklemektedir.

2006-2018 Dönemi Finansmanına Genel Bakış (Tahsis edilen toplam miktar: 519.3 milyon Euro)

Amaç:

- Altyapı
- Sosyal ve ekonomik kalkınma
- Güven artırma
- Kıbrıslı Türklerin AB'ye yakınlaştırılması
- TAIEX Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması
- Rezerv (Destek ve Çözüm mekanizması)

ÖNEMLİ BAŞARILAR (2006-2018)

Altyapının geliştirilmesi ve yeniden yapılandırılması:

263 km su isale ağı yenilendi

3 atık su arıtma tesisi inşa edildi

99 km kanalizasyon şebekesi inşa edildi

7 atık toplama kamyonu tedarik edildi

Hayvansal yan ürünler için **2** atık yakma fırını tedarik edildi

Sosyal ve ekonomik kalkınmanın teşvik edilmesi:

271 kırsal kalkınma ve yerel toplumun gelişimi projesine destek verildi

138 okul, yaşam boyu eğitim kurumu ve işgücü piyasası projesine destek verildi

KOBİ ve Start-Up'lara **150**'den fazla hibe verildi

1 000'den fazla işletme ve girişimciye danışmanlık hizmeti ve eğitim sunuldu

Yaklaşık 200 üreticiye suyun daha etkin kullanımı ve çiftlik hijyeninin artırılması için eğitim verildi

800'ün üzerinde üretici, hastalıklarla ilgili riskler, hastalıkların önlenmesi ve çiftlik hayvanları hastalıklarının bertaraf edilmesinin uzun vadeli faydaları hakkında bilgilendirildi

Uzlaşmanın teşviki, güvenin artırılması, sivil toplumun desteklenmesi ve Kıbrıs Türk toplumunun AB'ye yakınlaştırılması:

Kıbrıs Türk toplumunu, etkinlikler, sosyal medya ve web tabanlı bilgilendirme faaliyetleri ile AB politikaları ve Yardım Programı hakkında proaktif bir şekilde bilgilendirmek üzere **1** AB Bilgi Merkezi kuruldu

Sivil toplum kuruluşlarına yönelik **60** projeye destek verildi

Sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarını güçlendirmek için **80'den fazla** eğitim oturumu gerçekleştirildi

885 kayıp bireyin kimliği tespit edildi ve kalıntıları ailelerine teslim edildi

1 400'ün üzerinde Kıbrıslı Türk'e AB bursları aracılığıyla AB Üye Devletleri'nde eğitim alma fırsatı sunuldu

Ada genelinde **75** kültürel miras alanına destek sağlandı

Yeşil Hat üzerinde **5** yeni geçiş noktası açıldı

BECERİLERİN GELİŞTİRİLMESİ

Bu kitapçıkta, AB'nin Kıbrıs Türk toplumunda becerileri geliştirmek ve yetkinlikleri artırmak için verdiği desteğe odaklanıyoruz. AB, bir dizi girişimle eğitime ve istihdam edilebilirliğe yatırım yapıyor, dolayısıyla sosyal ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunuyor. Aynı zamanda, Kıbrıs Türk ve Kıbrıs Rum toplumlarının birbirlerine yakınlaştırılması için fırsatlar sunuyor.

2006 ile 2019 yılları arasında AB, Kıbrıslı Türklere yönelik Yardım Programı çerçevesinde, becerileri geliştirmek amacıyla yaklaşık 40 milyon Euro tahsis etmiştir.

Verilen destekle, toplumun iş piyasasının ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir işgücü oluşturulması ve uzun vadede sürdürülebilir bir ekonomik kalkınma sağlanması hedefleniyor.

Eğitim, öğretim ve yaşam boyu öğrenim bunun önemli parçalarıdır. Yardım Programı, toplumdaki okulları, yaşam boyu eğitim kurumlarını, ve işgücü piyasasını desteklemek amacıyla yaklaşık 140 projeye hibe desteği sağladı. Gelişmekte olan eğitim ve öğretim standartları daha nitelikli ve uyum sağlayabilir bir işgücü yetiştiriyor olduğundan verilen desteğin etkileri şimdiden görülebiliyor.

Çok sayıda Kıbrıslı Türk kendi işini kurmaya başladığından toplumda yeni bir 'girişimciler nesli' de ortaya çıkıyor. AB fonları yardımıyla binlerce Kıbrıslı Türk, AB Üye Devletleri'nde burs programlarına katıldılar ve bu sayede öğrendiklerini ve deneyimlerini Kıbrıs'a taşıma şansını elde ettiler.

Bu arada en yeni teknolojilere ve ekipmanlara yapılan yatırımlar da Kıbrıs Türk toplumunun işgücü piyasasındaki değişikliklere ve AB standartlarına ayak uydurmasına yardımcı oluyor.

Günümüzün çalışan nüfusunda şimdiden olumlu işaretler görülebiliyor. Bunun yanında, verilen destek daha genç nesil Kıbrıslı Türklere de odaklanıyor. Eğitimin tüm aşamalarında yüksek eğitim standartları uygulandığından yeni öğretim yöntemleri ve kaynakları çocukların genç yaşta başarı yoluna girmelerine yardımcı oluyor.

Bu kitapçıkta, ilköğretimden ortaöğretime, mesleki eğitim ve çıraklıktan, girişimcilik ve yaşam boyu öğrenime, verilen desteğin birçok alanda ne gibi olumlu etkiler ortaya çıkardığını gösterebilmek amacıyla Yardım Programı'ndan yararlanan bazı kişilerin hikayelerini aktarıyoruz.

ANAOKULLARDA ÇOCUK ODAKLI EĞİTİM

Kitapçığımıza, Kıbrıs Türk toplumunda Lefkoşa'daki bir okul öncesi eğitim kurumundan başlıyoruz. Bu okulda, geleneksel öğretmen merkezli yöntemler yerlerini, giderek, daha pratik, çocuk odaklı yaklaşımlara bırakıyor.

Öğretmen Fatma Kükre'ın okulu bu konuda öncü olan iki anaokuldan biri. Çocuk odaklı yöntem, çocukların doğuştan istekli ve öğrenme becerisine sahip oldukları yaklaşımı üzerinden uygulanıyor. Bu yaklaşım, eğitimin küçük yaştan itibaren her bir çocuğun öğrenme becerisine göre özel olarak şekillendirilmesini sağlıyor. Çocuklar öğrenme materyallerine daha serbest şekilde erişiyor ve bir şeyleri pratikte yaparak öğreniyor.

Yardım Programı aracılığıyla sağlanan finansman Fatma'nın ve öğretmen arkadaşlarının AB'de yaygın olarak uygulanan bu çocuk odaklı yaklaşımları keşfetmelerine yardımcı oldu.

Fatma, 'bu yaklaşımla çocukların daha yaratıcı, verimli olmalarına ve çağdaş düşünmelerine yardımcı olabiliyorum' diyor.

Aile fertleri de çocuklarındaki değişimi görebiliyorlar.

Oğlu bu yeni metodu benimsemiş okullardan birine giden Halide Liman 'oğlumun daha bağımsız bir hale geldiğini, sorumluluk almakta daha istekli olduğunu gördüm' diye anlatıyor. 'Daha cesaretli, daha atılgan, bazı şeyleri kendi başına yapmaya daha istekli.'

Emine Büyükalsancak ise, 'torunum daha fazla soru sormaya başladı' diyor. Bu, onları 'gelecekte daha başarılı bireyler yapacağından' öğretimde çocuk odaklı yaklaşımın çocukların ihtiyacı olan şey olduğuna inanıyor.

Kıbrıs Türk toplumuna AB finansmanı ile yeni ekipmanlar ve öğretim materyalleri de sağlandı. Artık öğretmenler yüksek standartlarda eğitim verebilmek için doğru kaynaklara da sahipler.

Bu proje, öğretmenlere AB'de uygulanan yaklaşımdan esinlenerek Kıbrıs Türk toplumunda ilk kez çocuk odaklı öğretim yöntemlerini kullanmaya başlamak için ihtiyaç duydukları kaynakları sağlayarak eğitim standartlarını yükseltti.

Projenin başarısının ve ebeveynlerden bu tipte eğitim için talebin giderek artmasıyla, toplumdaki diğer anaokulları da bu yolu izlemek ve yeni çocuk odaklı öğretim yöntemleri uygulamak için ilham aldılar. Birçoğu bu süreç için destek alabilmek üzere AB fonlarına başvurdu.

AB desteği değişim için ivme yarattığından, yeni yaklaşımlar, projelerin yaşam süresinin ötesinde de uygulanmaya devam ediyor.

En önemlisi de, bu destek çocukların hayata iyi bir başlangıç yapmalarına yardımcı oluyor. Bu, onları eğitimlerinin bir sonraki aşamasına hazırlıyor ve sonrasında profesyonel yaşamlarında başarının yolunu açıyor.

“*Oğlumun daha bağımsız bir hale geldiğini, sorumluluk almakta daha istekli olduğunu gördüm. 'Daha cesaretli, daha atılgan, bazı şeyleri kendi başına yapmaya daha istekli.'*”

Halide Liman, veli

Öğretmen Fatma Kükrek: 'Bu yaklaşımla çocukların daha yaratıcı, verimli olmalarına ve çağdaş düşünmelerine yardımcı olabiliyorum'.

Lefkoşa'da çocuk merkezli yöntemi uygulamaya başlayan bir anaokulunda öğrenim gören çocuklar.

ORTAOKULLARDA EN GELİŞMİŞ LABORATUVAR EKİPMANLARI

Okulunun laboratuvarında bizimle konuşan ve doktor olmak isteyen biyoloji öğrencisi Doğa Bahçeci, aynı uygulamalı ve öğrenci odaklı eğitim prensiplerinin ortaokul düzeyinde nasıl uygulandığını anlatıyor.

Doğa'nın okulu Kıbrıs Türk toplumunda yer alan ve Yardım Programı çerçevesinde bilim ve inovasyon yatırımları sayesinde ekipman desteği alan dört okuldan bir tanesi. Dört okulda 11 fen laboratuvarı AB finansmanı ile en gelişmiş yeni ekipmanlarla donatılmış bulunuyor.

Tıpkı yeni okul öncesi yöntemlerle ilgili eğitim alan Fatma gibi, Doğa'nın ortaokulundaki öğretmenler de yeni kaynaklarından en iyi şekilde nasıl yararlanacakları üzerine eğitim aldılar.

Uygulamalı öğretim yöntemleri öğrencilerin öğrendiklerini unutmamalarına ve konuya daha fazla ilgi duymalarına yardımcı oluyor. Doğa, okulundaki yeni laboratuvarlarda yaparak öğrenmenin ve uygulamalı derslerin 'daha eğlenceli ve daha verimli' olduğunu ifade ediyor.

Yeni ekipmanları kurmak ve bozmak için daha az zaman gerektiğinden Doğa ve sınıf arkadaşlarının keyif aldıkları pratik egzersizler için daha fazla vakit kalıyor.

En gelişmiş ekipmanları kullanan öğrenciler, ileride yüksek öğrenim düzeyinde eğitimlerine benzer bir alanda devam etmeyi seçmeleri halinde ihtiyaç duyacakları becerileri de ediniyorlar. Şimdiden geleceği düşünen öğrencilerden biri de Adil Tuğaç.

Adil; 'yüksek öğrenime devam ettiğimizde esas yapacağımız şey bu olacağından laboratuvarında deney yapma şansına sahip olmak çok önemli' diyor ve ekliyor 'uygulamalı dersler sayesinde [yüksek öğrenimde] o kadar zorlanmayacağız'.

Yeni yöntemlerin ne kadar başarılı olduğu duyulduğundan, anaokulu seviyesinde olduğu gibi, diğer ortaokullar da bu başarının izinden gitmek için ilham alıyorlar. Doğa 'yeni laboratuvarlar ve yükselen eğitim standartları nedeniyle' okulunda okumak isteyen öğrenci sayısının arttığını söylüyor.

Bu başarılı girişimin ardından AB, Kıbrıs Türk toplumundaki genç bilim insanlarını ve yenilikçileri eğitmek üzere 5 milyon Euro değerinde ek bir yatırım planladı. Bu desteğin, modern bir işgücü piyasası ve ekonomi için donanımlı bilim insanlarından oluşacak bir gelecek nesil için ilham vermeye devam edeceğini umuyoruz.

İlk işaretler memnuniyet verici. Öğrenciler sadece kendileri bilim öğrenmekle kalmıyor, başkalarına da ilham veriyorlar. AB Bilgi Merkezi'nin düzenlediği etkinlikler de dahil, Kıbrıs Türk toplumunun dört bir yanında düzenlenen bilim günleri öğrencilere çalışmalarını başkalarıyla paylaşma imkanı veriyor. Yeni motivasyon kazanmış genç bilim insanları, bu etkinliklerde başkalarının da bilimle ilgilenmeye başlamalarını teşvik ederek iletişim ve sunum becerilerini de geliştiriyorlar.

Biyoloji öğrencisi Doğa Bahçeci:
'AB'nin burada yaptığı geleceğe yatırım yapmak, çünkü biz, geleceğiz.'

“Yükseköğrenime devam ettiğimizde esas yapacağımız şey bu olacağından laboratuvarında deney yapma şansına sahip olmak çok önemli.”

Adil Tuğaç, öğrenci

Bir ortaöğretim kurumunda kimya dersi yapan öğrenciler.

Bu projeye Kıbrıs Türk toplumundaki okullarda fen laboratuvarları AB standartlarına uygun hale getirildi. İleride verilecek AB desteği toplumdaki tüm okulların laboratuvarlarının daha iyi duruma getirilmesine odaklanacak.

Bu destek çerçevesinde, öğretmenlere de, bu kaynakları en iyi şekilde kullanmalarına yardımcı olmak için pratik becerilerini geliştirme olanağı sundu.

Çocuklar artık anaokulundan ortaokula kadar okulda geçirdikleri süre boyunca uygulamalı eğitime dayanan yüksek öğretim standartlarından yararlanıyorlar.

Bu şekilde, yüksek öğrenime devam ederken ve iş dünyasına katıldıklarında seçtikleri kariyerlerde başarılı olmak için gereken beceri ve bilgiye sahip olduklarından emin olabilecekler. Bu, Kıbrıs Türk toplumunda, topluma katkıda bulunacak, iyi eğitim almış, kendisini geliştirmiş bilim insanlarından oluşan bir kesimin ortaya çıkmasına yardımcı oluyor.

Doğa, 'AB'nin burada yaptığı geleceğe yatırım yapmak, çünkü biz geleceğiz' diyor.

AB Bilgi Merkezi'nin düzenlediği Avrupa Araştırmacılar Günü'nde öğrenciler öncülüğünde yapılan fen uygulamaları.

MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE STANDARTLARIN BELİRLENMESİ

Bilim yüksek uzmanlık gerektiren mesleklerin olduğu sektörlerden sadece bir tanesi. Bu tip sektörlerde, beceri boşluğunu gidermek amacıyla mesleki eğitim ve öğretim sistemlerinin iş piyasasıyla el ele çalışması gerekir.

AB, Kıbrıs Türk toplumunda 40'tan fazla meslek için meslek standartlarının geliştirilmesine yardımcı oldu.

Kıbrıs Türk toplumunda küçük işletmeleri temsil eden odada çalışan Eda Hançer Akkor şöyle anlatıyor: 'Bu meslek standartlarını geliştirirken özel sektör temsilcilerinden gelen talepleri ve önerileri dikkate aldık ve bunları müfredata dahil ettik.' 'Nitelikler işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerilerle örtüşüyor.'

Bu alandaki olumlu ilerlemeyi gören oda, Sonuç Odaklı Eğitim projesiyle yeni standartları uygulamaya koyma

kararı aldı. Oda, AB fonları yardımıyla, iş başında eğitim konusunda işverenlere net bir çerçeve sunmak için çıraklık programını AB standartlarına daha uyumlu hale getirdi.

Sonuç Odaklı Eğitim, eğitim programlarını sektörün gerçekten ihtiyacı olan becerilere daha uygun hale getirmeye yardımcı olarak, kuaförlük, berberlik, oto mekanik, elektrik tesisatçılığı, su tesisatçılığı ve aşçılık olmak üzere altı meslek alanında çıraklık eğitiminin iyileştirilmesine odaklandı.

'Bu meslekler için müfredatı güncelledik, bu da özel sektör temsilcilerinin ve işletme sahiplerinin istekleri ya da taleplerini dikkate aldığımız ve bunları müfredata dahil ettiğimiz anlamına geliyor' diye anlatıyor Eda.

Çıraklık okulu öğrencisi Mehmet Göz, Sonuç Odaklı Eğitim projesi kapsamında, elektrik aksamalarının montajını yapıyor.

'Yani eğitime katılanlar özel sektörün ihtiyaç duyduğu beceri ve nitelikleri kazanıyorlar. Örneğin, aşçıları bir araya getirdik ve meslek okulunda eğitim almış bir aşçının ne gibi beceri veya niteliklere sahip olmasını beklediklerini sorduk.'

2016'da başlayan projenin ilk yılında çıraklığa kaydolmaların sayısında %60 artış görüldü.

Program, özellikle okulu bırakmış veya mesleki beceriler edinmeyi ve iş bulma şansını artırmayı amaçlayan gençler için bir fırsat oldu. Yüksek kaliteli mesleki eğitim ve öğretim, yüksek öğrenime güvenilir bir alternatif sunuyor ve gençlerin geleceklerini kendi ellerine almalarına fırsat veriyor.

Kıbrıs Türk toplumdaki okulların yaklaşımıyla tutarlı bir şekilde, mesleki eğitim ve öğretimin de odağında uygulamalı öğrenme var. Öncesinde çıraklar sadece yazılı bir sınavla değerlendiriliyorlardı. Artık, becerileri uygulamalı olarak da yerli uzmanlar tarafından test ediliyor.

'Bu tip teknik alanlarda gerekli becerilere sahip kişilerin eksikliği söz konusu' diye anlatıyor elektrikçi ve yerli işletme sahibi Turgay Paşa. 'Onlara yardım etmeliyiz ve iş yaşamı için ihtiyaçları olan becerileri kazandırmalıyız.'

Turgay, mesleki eğitim ve öğretime verilen desteğin 'AB standartlarına ulaşılmasına yardımcı olduğunu' ve 'nihai ürünlerin kalitesini artırdığını' düşünüyor.

AB'nin topluma yaptığı mesleki eğitim ve öğretim desteği, ekonominin yararına olacak şekilde yüksek vasıflı ve nitelikli işgücü yaratarak adanın dört bir yanındaki hizmet kalitesini artırmaya yardımcı oldu.

AB, işletme sahiplerini güçlendirerek, işverenleri de mesleki eğitim, yüksek kaliteli çıraklık ve iş başında değerlendirme yoluyla sürdürülebilir eğitim sağlanmasında öncü olmaya teşvik etti.

Bu proje Turgay'ın işletmesinde çalışan Mehmet Göz gibi çıraklar için de işe başlamak üzere belirgin bir yol çizdi.

Mehmet çıraklık deneyiminin bütün yaşamını değiştiren bir deneyim olduğunu söylüyor ve 'Artık kendi ayaklarım üzerinde durabiliyorum' diyor.

Peki gelecek için planları ne? 'Turgay gibi kendi işimin sahibi olmak,' diyor Mehmet.

“*Bu tip teknik alanlarda gerekli becerilere sahip kişilerin eksikliği söz konusu. Onlara yardım etmeli ve iş yaşamı için ihtiyaç duydukları becerileri onlara öğretmeliyiz.*”

Turgay Paşa, elektrikçi ve yerli işletme sahibi

GİRİŞİMCİLİĞİ TEŞVİK ETMEK

Meslek standartlarının belirlenmesi Kıbrıs Türk toplumundaki beceri boşluğunun giderilmesine yönelik olumlu bir adım oldu. Yine de Mağusa gibi birçok bölgede gençler arasındaki işsizlik oranları hala yüksektir.

Bu durumu ele almak amacıyla Mağusa'daki yerel bir kültür derneği, LEAD (Öğren, Deneyimle, Uygula ve Geliştir) projesini hazırladı. LEAD, bölgedeki işsizlikten en çok etkilenen iki grup olan gençleri ve kadınları hedef alıyor.

AB finansmanlı bu proje, katılımcıların becerilerini geliştirmelerine ve daha istihdam edilebilir olmalarına yardımcı olmak amacıyla ücretsiz eğitim sağlıyor. Eğitimler, dil ve bilgisayar becerilerinden, satış ve pazarlama tekniklerine kadar geniş bir dizi alana odaklanıyor. Aynı zamanda ücretli staj programları, kariyer koçluğu hizmetleri ve profesyonel bağlantı fırsatları da sunuyor.

'Yaptığımız ilk şey, piyasadaki eksiklikleri hedef alan eğitimler verebilmek amacıyla Mağusa'da işgücü piyasasını analiz etmek oldu' diyor LEAD Proje Yöneticisi Münise Alibeyoğlu.

'Yaşam boyu öğrenimi gençlerin ve kadınların hayatlarına entegre etmeye çalışıyoruz. Böylelikle becerileri gelişecek, daha kolay istihdam edilebilir olacaklar, girişimcilik becerilerini güçlendirecekler; ve bu da, ekonomik özgürlüklerini kazanmalarına ve kendilerine güven duymalarına yardımcı olacak.'

Girne'deki gençlik merkezi de Kıbrıslı Türk gençlere ücretsiz eğitimler veriyor. Merkez, mesleki eğitim ile müzik ve resim dersleri gibi çeşitli faaliyetler aracılığıyla 100'den fazla gencin istihdam edilebilirliğini artıran çok yönlü beceriler edinmesine yardımcı oldu.

Kemal Özkaram merkezdeki dijital pazarlama kursuna katılan bir grafik tasarımcı. Kemal 'artık dijital pazarlama, ve bir grafik tasarımcı olarak mevcut becerilerimi bu yeni iş alanına nasıl uygulayacağım ile ilgili daha çok şey biliyorum' diyor. 'Bu ek bilgilerle müşterilerime daha fazlasını sunabiliyorum. Merkez aynı zamanda bu alandaki işlere daha iyi erişim sağlayabilmem için profesyonel bağlantılar kurmama da yardımcı oluyor.'

Merkezin çalışmaları, bireylere işe erişim konusunda yardımcı olmak üzere beceri kazandırmaktan daha fazlasını içeriyor. Aynı zamanda, gençlerin işle ilgili tutumlarını sorgulamalarını sağlamayı, ve kendileri ve diğer gençler için iş alanları yaratacak girişimler yapmak konusunda kendilerini cesaretlendirmeyi amaçlıyor.

Gençlik merkezindeki proje yöneticisi Hasan Tabakçı 'bu, düşünce yapısını değiştirmekle alakalı' diyor. 'Gençler doğuştan meraklı ve yaratıcı. Start Up'lar için elverişli bir ortam yaratarak, onları mevcut ekonomik ortamda başarılı olacak şekilde destekleyebiliriz. Bu toplumun genelinde yenilikçiliği, becerileri ve nihayetinde istihdamı artıracaktır.'

Gençlik merkezi ilk olarak Start Up başarı hikayelerini ve bu yolda edindikleri tecrübeleri gençlerle paylaşmaları için girişimcileri merkeze davet etti. Ardından bir girişimin nasıl planlanacağına dair eğitimlere ve sonrasında da katılımcıların kendi fikirleri için iş planları geliştirdikleri bir dizi atölye çalışmasına ev sahipliği yaptı.

“*Start Up'lar için elverişli bir ortam yaratarak onları mevcut ekonomik ortamda başarılı olacak şekilde destekleyebiliriz.*”

Hasan Tabakçı, proje yöneticisi

Girne'deki gençlik merkezi Kıbrıslı Türk gençler arasında mesleki eğitimi ve kapasite geliştirmeyi teşvik ediyor.

Atölye çalışmalarında 30 genç girişimci, 21. yüzyıl ekonomisine uygun beceriler geliştirmek ve ileriye dönük iş fikirleri oluşturmak şansına sahip oldular. Ortaya konan iş fikirleri arasında bir teknoloji Start Up'ı ve sürdürülebilir seyahati desteklemek için bir cep telefonu uygulaması da bulunuyordu.

Gençlik merkezi, bağımsızlığı ve girişimci ruhu teşvik ederek mevcut işgücü piyasası ihtiyaçlarını ele almakla kalmıyor, aynı zamanda uzun vadeli ekonomik büyümenin önünün açılmasına da yardımcı oluyor. Artık toplumda başarılı olmak için gerekli olan beceriler edinmiş, motive olmuş, kendini geliştirmiş yeni girişimciler var.

Yenilikçi Girişimcilik projesi, toplumda yenilikçiliği, girişimciliği ve bilgi paylaşımını desteklemek için Lefkoşa'da bir inovasyon merkezi de dahil olmak üzere ortak alanlar kurmayı amaçlıyor.

2019 yılında başlayan ve üç yıl boyunca devam edecek olan 3 milyon Euro değerindeki proje, girişimlerinin ilk aşamalarındaki araştırmacılara, yenilikçilere, girişimci olmak isteyenlere ve şirketlere fırsatlar sunmak için yerel iş ortaklarıyla çalışacak.

AB, bunun gibi projeler aracılığıyla toplumda inovasyon ve girişimcilik kültürünü geliştirmeye devam edecek.

YAŞAM BOYU EĞİTİMLE BECERİLERİN GÜNCELLENMESİ

Sürekli mesleki gelişim programı, Simzer Kaya gibi mimarların bilgi ve becerilerini güncellemelerine yardımcı oluyor.

AB, Kıbrıs Türk toplumundaki gençleri, okullardan mesleki eğitim merkezlerine kadar, eğitimlerinin farklı aşamalarında destekliyor. Ancak, öğrenme ve gelişim, gençler sınıftan iş dünyasına geçtikten sonra son bulmuyor.

Genç bireylerin, kariyerleri boyunca becerilerini geliştirmeye ve tazelemeye ihtiyaçları var. Bu, çalışanların istihdam edilebilir olmaya devam etmelerine yardımcı oluyor. Ekonomi açısından ise, işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya hazır, nitelikli çalışanların varlığını temin ediyor.

AB desteği, becerilerin sürekli geliştirilmesi yoluyla, Kıbrıslı Türk meslek örgütlerinin, üyelerini destekleme rollerini yeniden belirliyor. Bu yaklaşım, uzmanlık gerektiren meslekleri icra edenlerin, AB standartları dahil teknik gelişmeleri, yenilikleri ve yeni düzenlemeleri takip edebilmelerine olanak sağlıyor.

Bu sadece güvenliği, hizmet kalitesini ve müşteri memnuniyetini artırmakla kalmıyor, Kıbrıs Türk ekonomisinin rekabet edebilirliğini de artırmaya yardımcı oluyor.

“Gelişmeleri takip etmeli ve yeni şeyler öğrenmeliyiz.”

Mustafa Hançerli, mimar ve eğitim katılımcısı

Kaldırma cihazı operatörleri, Kaldırma Cihazı Operatörlerinin eğitimi projesinin bir parçası olarak pratik bilgilerini geliştiriyorlar.

Örneğin, Kıbrıs Türk toplumundaki mimarlar, AB finansmanı ile geliştirdikleri bir dizi sürekli mesleki gelişim programını uygulamaya koydular.

Daha önce AB'ye yaptıkları çalışma ziyaretleri uyarınca tasarlanan programların amacı, yerli mimarların becerilerinin güncellenmesi. Programlar aynı zamanda, mimari standartları ve uygulamaları da AB'dekilere yakınlaştırmayı hedefliyor. Daha uzun vadede mimarlar, bunun için özel bir merkez kurarak bu eğitimleri sektör için zorunlu hale getirmek istiyorlar.

Mustafa Hançerli, program çerçevesinde verilen eğitimlere katılmış olan bir mimar. 'Müşterilerimizin ihtiyaçlarına cevap vermeye ve işimizi büyütme devam etmek istiyorsak, biz mimarların gelişmeleri takip etmesi ve yeni şeyler öğrenmesi gerekiyor' diyor Mustafa.

Bir başka mimar, Simzer Kaya, bu program için sağlanan finansmanın ne kadar önemli olduğuna vurgu yapıyor. AB hibesi 'başlatma düğmesine' basmak gibi oldu diyor Simzer. 'Sanırım mimarları yeni bir çağa taşıyacak'.

Makine mühendisliği sektörü, sektörün standartlarını yakalayabilmek için çok çaba gösteren bir diğer sektör.

Kıbrıs Türk toplumunda, makine mühendislerini bir araya getiren oda tarafından, AB finansmanlı Kaldırma Cihazları Operatörleri Eğitimi projesi uygulandı. Proje, 80 makine mühendisi ve yüzlerce kaldırma cihazı operatörüne eğitim sağlamanın yanı sıra, sektördeki sağlık ve güvenlik standartlarının geliştirilebilmesi için de katkı yaptı.

Makine mühendisi Ferhat İkizer, inşaat ekipmanlarını kullanmak üzerine eğitim almanın, işinde kendine güveni artırdığını söylüyor: 'Sağlık ve güvenliğe daha fazla dikkat ediyorum ve çok daha fazla teknik detay biliyorum. Bu yaptığım şeyde kendime daha çok güvenmemi sağlıyor' diyor.

Bir mühendis ve akademisyen olan Ali Şefik, bunun gibi AB projelerinin Kıbrıs Türk toplumunun özellikle de sağlık ve güvenlik alanında 'AB standartlarına daha da yakınlaşmasına yardımcı olabileceğine' inanıyor.

Standartlaşma, Kıbrıs'taki iki toplum arasında ekonomik entegrasyonun sağlanması çabası açısından da önemlidir. Bu, hiçbir sektörde, elektrik sektöründe olduğu kadar önemli değildir. İki toplumun elektrik şebekeleri ayrı olsa da, iki şebeke ihtiyaç halinde ada içinde elektrik paylaşımının sağlanabilmesi adına birbirine bağlanabiliyor.

Kıbrıs Türk elektrik müteahhitlerini bir araya getiren birlik tarafından uygulanan Elektriksel Alan projesi, iki toplumun elektrik teknisyenleri arasında iletişimi geliştirmeyi ve daha da önemlisi, elektrik sektöründeki uygulamaları uluslararası standartlara dayalı bir şekilde uyumlaştırmayı hedefliyor.

Bu proje aracılığıyla, Kıbrıslı Rum eğitimciler, Kıbrıslı Türk elektrik teknisyenlerine, becerilerini geliştirebilmeleri için eğitim veriyor ve ekipman sağlıyor. Eğitimde şimdiye kadar güneş enerjisi kurulumlarından iş sağlığı ve güvenliğine kadar 12 farklı konu ele alındı. Proje çerçevesinde toplamda yaklaşık 20 konunun ele alınması planlanıyor.

Proje, toplumlar arasında bilgi paylaşımına olanak vererek, elektrik teknisyenlerinin Kıbrıs'ın tamamında aynı yüksek standartlara göre çalışmalarına imkân veriyor. Bu, sadece Kıbrıslı Türkler için adanın dört bir yanında iş fırsatları yaratmakla kalmıyor, aynı zamanda, her iki toplumda da vasıflı işçilere olan talebin karşılanmasına yardımcı oluyor.

Elektriksel Alan projesi koordinatörü Osman Asilzade 'Bu proje aracılığıyla daha fazla elektrikçiyi eğitiyoruz ve onları daha donanımlı hale getiriyoruz' diye anlatıyor. Osman 'Böylece işverenler vasıflı işçiler bulabiliyorlar. Verilen hizmetin de kalitesi arttı. Bu da müşteri memnuniyetini artırdı' diyor. 'Bu eğitimler bir domino etkisi yarattı.'

Okullarda olduğu gibi, bu eğitimlerde de pratiğe dayalı bir yaklaşım benimsendi ve Osman bunun kilit öneme sahip olduğunu düşünüyor. 'Öğrencilerin her türlü cihazı nasıl kullanacaklarını öğrenmeleri gerekiyor. Ekipmanı nasıl tutacaklarını, nasıl kullanacaklarını öğrenmeliler' diyor. 'Pratiğe dayalı, uygulamalı bir eğitim veremiyorsanız, beyaz tahtadan öğretebilecekleriniz çok kısıtlıdır. Etkili değildir. Artık bu eğitimleri olması gerektiği gibi pratiğe dayalı olarak verebiliyoruz.'

Kıbrıs Türk toplumunda, bazıları daha önce işsiz olan 450'den fazla elektrik teknisyeni bu uygulamalı eğitimlere katılarak becerilerini geliştirdi.

Birçok katılımcı da eğitimlerde öğrendikleri yeni trend ve teknolojileri kavrayarak kariyerlerini geliştirmeyi başardı.

'Eğitimlerimize katılan ve bir dizi yeni teknoloji alanında kendini geliştiren bir üyemiz geçenlerde bana geldi ve artık sektörde 15 yıldır kazandığının iki katını kazandığını söyledi' diye anlatıyor Osman.

Eğitimden yararlanan bir diğer teknisyen de 2007 yılında elektrikçilik vasfını kazanan Ali Yeşilada. Ali de eğitimler sayesinde elde ettiği mesleki gelişimi oldukça yararlı buldu. 'İşimde artık kendime çok daha fazla güveniyorum' diyor. 'Bazı konularda müşterilerimden aldığım sorulara cevap veremiyordum. Bu soruların cevaplarını bu eğitimlerde buldum. Artık müşterilerime tatmin edici ve doğru cevapları verebiliyorum.'

Mimarlar ve makine mühendisleri gibi, elektrik sektöründeki teknisyenler de sürekli gelişim ve yaşam boyu öğrenime büyük önem veriyorlar. Teknolojik gelişmelerden dolayı hızla değişen bir sektörde Ali gibi profesyoneller bu gelişmeleri yakalamaları gerektiğini biliyorlar.

'Teknoloji öyle bir hızla değişiyor ve ilerliyor ki böyle projeler olmazsa bizim bu gelişmeleri takip etmemiz imkânsız' diye ekliyor Ali. Ali elektrik sektöründeki standartların geliştirilmesine katkıda bulunabilmek için iş sağlığı ve güvenliği alanına girmeyi bile düşünüyor. 'Bu eğitimle belki o alanda çalışmaya başlayabilir ve iş kazalarının önlenmesine yardım edebilirim' diyor.

Elektriksel Alan projesinin getirileri proje bittikten sonra Yeşil Laboratuvar sayesinde devam edecek. Bu okul, adanın dört bir yanında elde edilen yüksek standartların uzun vadede sürdürülebilir olması amacıyla Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum elektrik teknisyenlerine ortak eğitimlerin verileceği bir alan olacak.

Kıbrıslı Türk elektrikçiler iki toplumlu Elektriksel Alan Projesi'nin bir parçası olarak profesyonel eğitim alıyorlar.

“ *İşimde artık kendime çok daha fazla güveniyorum.* ”

Ali Yeşilada, elektrikçi ve eğitimlere katılanlardan biri

ÇALIŞMA ZİYARETLERİ VE BURSLAR

Kıbrıslı Türkler, Kıbrıs Rum toplumundaki uzmanlardan eğitim almanın yanı sıra, AB'de çalışma ziyaretlerine katılarak Avrupa deneyiminden de yararlanıyorlar.

2007-2018 yılları arasında yaklaşık 1 400 Kıbrıslı Türk öğrenci ve profesyonel AB Burs Programı'ndan yararlandı.

Burs programı AB'nin dört bir yanında kısa dönem dil kursları ve stajların yanı sıra, daha uzun süreli lisans ve lisans üstü eğitim olanakları sağlıyor.

Program Kıbrıslı Türklere, Kıbrıs'a döndükleri zaman kullanabilecekleri, birinci elden AB deneyimi, uzmanlık ve bilgi kazanma fırsatını veriyor.

Böylesi bir deneyim birçok meslekte fark yaratabiliyor. Hatta hayat kurtarmaya bile yardımcı olabiliyor. Kardiyolog Sevgül Maydonozcu Kara, AB bursunu Berlin'deki Charité Üniversitesi'ne gitmek için kullandı. Bu, Sevgül için, kalp yetmezliği ve teşhisine dair kendisini geliştirmesini sağlayan bir deneyim oldu.

Sevgül 'benim için bursun en iyi kısmı bütünlüklü bir sağlık sisteminin nasıl kurulacağını öğrenmem oldu' diye anlatıyor. 'Tek başıma değil, sistemin bir parçası olmam gerektiğini öğrendim.'

Sevgül Kıbrıs'a geri döndüğünde bu deneyimini kullanarak, başka doktorlarla birlikte çalıştıkları ve hastalara bütünlüklü hizmetler verdikleri bir koruyucu sağlık hizmetleri birimi kurdu.

'Örneğin, bir jinekolog, kadınları ameliyat ediyor ve onlara doğumda yardımcı oluyor. Bunların yanında yaptıkları işe, kanser hastalarının erken tespitini de entegre edebiliyorlar. Veya mesela, hamile kadınlara, beslenme veya hamilelik boyunca kendilerine nasıl bakmaları gerektiği konusunda dersler veriyorlar' diye anlatıyor Sevgül.' Bu bütünlüklü yaklaşımın sadece mevcut sağlık meselelerini ele almaya yardımcı olmakla kalmadığını 'gelecek nesillerin sağlığını korumaya' da yardımcı olduğunu söylüyor.

Kişisel bağlamda ise, yurt dışındaki bu deneyim 'içinde bulunduğum, herkesi kurtarmaya çalıştığım ve hiçbir zaman yeterli olmadığımı düşündüğüm küçük kutuyu kırıp dışına çıkmama yardımcı oldu' diyor Sevgül.

En önemlisi, Sevgül, en iyi uygulamaların toplumun bütününde kullanılmasını teşvik etmek amacıyla deneyimlerini başkaları ile paylaşıyor. Bu da, sağlık hizmetlerinin AB'de deneyimlediği standartlara yaklaşmasına yardımcı oluyor.

Kardiyolog Sevgül Maydonozcu Kara: 'Hepimiz fayda sağlıyoruz çünkü öğrendiklerimi kullanarak iyi uygulamalar geliştirmeye çalışıyorum.'

Sevgül 'Hepimiz fayda sağlıyoruz çünkü öğrendiklerimi kullanarak iyi uygulamalar geliştirmeye çalışıyorum' diyor. 'Aldığım burs bana bilginin sağladığı bir güç verdi ve bu bilgiyi alarak başka klinik tedavi uzmanlarını ve sağlık çalışanlarını eğitebildim.'

“*Aldığım burs bana bilginin sağladığı bir güç verdi ve bu bilgiyi alarak başka klinik tedavi uzmanlarını ve sağlık çalışanlarını eğitebildim.*”

Sevgül Maydonozcu Kara, kardiyolog ve AB Burs Programı katılımcısı

Burs alarak, Avrupa'nın en tanınmış tasarım enstitülerinden biri olan İtalya'daki Domus Akademi'ye giden tasarımcı Doğuş Bodamyalızade'yle de konuştuk. 'Akademiye meşhur tasarımcılar geldi ve onlarla projeler geliştirdik,' diyor Doğuş. O günlerden 'benim için bir rüya gibiydi' diye bahsediyor.

Doğuş, Milano'da geçirdiği süre boyunca tasarım becerilerini geliştirdi ve yeni teknolojileri kullanmayı öğrendi. 'Öğrendiklerimizin çoğu gün be gün büyüyen dijital pazarla ilgiliydi. Ürünlerimizi dijital modelleme teknikleri kullanarak dijital bir formatta nasıl yaratacağımızı öğrendik.'

Sevgül gibi Doğuş da yeni edindiği bilgileri ülkesi Kıbrıs'ta iyi bir şekilde kullanıyor. Doğuş şimdi öğrencilerine nasıl tasarım ve model yapacaklarını öğretirken onlara İtalya'daki AB bursu boyunca öğrendiği becerilerini aktarıyor ve öğrencilerini bunları uygulamaları için cesaretlendiriyor.

AB Burs Programı aracılığıyla Kıbrıslı Türkler Avrupa değerleri, standartları ve gelenekleri hakkında da daha iyi bir anlayış geliştiriyorlar. Doğuş ve Sevgül'ün deneyimleri bunun toplumda nasıl bir fark yaratabileceğini, toplumu ve ekonomiyi AB içinde birleşik bir Kıbrıs'a hazırlamaya nasıl yardımcı olabileceğini gösteriyor.

Tasarımcı Doğuş Bodamyalızade tasarım becerilerini daha yüksek bir seviyeye çıkardı ve yeni teknolojileri kullanmayı öğrendi.

GELECEĞE BAKIŞ

Bu kitapçıkta yer alan programlar ve projeler, erken yaşlardaki eğitimden yetişkinlerin eğitimine kadar, Kıbrıs adasının dört bir yanında sürdürülebilir ekonomik kalkınma için zemin hazırlıyor.

AB, bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için finansman sağlamak yoluyla yatırım yaparken, faaliyetlerin başarılı ve sürdürülebilir olması için zaman ve çaba harcayan Kıbrıs Türk toplumunun kendisi olmuştur.

Doğru yöntemler ve kaynaklara sahip olan öğretmenler, çocukları küçük yaştan kendi eğitimlerine yön vermeye teşvik ediyorlar. Bu gençler, yüksek öğrenime geçmek ve çalışmaya başlamak üzere okuldan ayrıldıklarında seçtikleri kariyerlerde başarılı olacak becerilere ve bağımsızlığa sahip oluyorlar.

AB standartlarına uygun olarak eğitilmiş, nitelikli, vasıflı bir işgücü, yerel ekonomi ve ekonomik entegrasyonun yanı sıra, Kıbrıs Rum ve Kıbrıs Türk toplumlarının olası yeniden birleşmesini de destekleyecektir.

AB desteğinden yararlanan Kıbrıslı Türklerle konuşulduğu zaman, halihazırda çok iyi bir iş yapıldığı net olarak görülmektedir. Bu gelişimi sürdürülebilir kılabilecek olan sürekli bilgi paylaşımı ve yaşam boyu eğitimidir.

AB yeni projeler ile Kıbrıs Türk toplumunu bu yolda desteklemeye devam etmeyi planlıyor.

AB 2018 yılında da, öğretim yöntemlerini, çocuk odaklı eğitim de dahil geliştirmek hedefiyle okullara finansman sağlamaya devam etti. Bu projelerden bazıları müfredat dışı faaliyetlere odaklanırken bazıları da özel ihtiyaçlı çocuklar için sosyal kapsayıcılık ve mobilite ile ilgiliydi.

Projeler aynı zamanda, yeniden birleşmiş bir ekonomi için büyük önem taşıyan İngilizce ve Yunanca dillerinin öğrenilmesine daha büyük önem veriyor.

Tüm okullara AB standartlarında fen laboratuvarlarının sağlanması ve geleceğin yenilikçileri, araştırmacıları ve bilim insanlarının eğitilmesi için de daha fazla yatırım yapılacak.

Bir diğer yeni proje de, bütün vasıflı iş alanları için tüm mesleki eğitim ve öğretim müfredatının geliştirilmesine yardımcı olacak. Proje bu alanda şu ana kadar elde edilen başarıların üzerine inşa edilecek ve işletmeler ve eğitimcilerle birlikte çalışmaya devam edilecek.

Tüm bunlar olurken, yakın geçmişte hayata geçen Yenilikçi Girişimcilik projesi, yerel ekonominin gelişimi açısından büyük bir potansiyel ortaya koymuş bir alan olan girişimciliği desteklemeye devam edecek. Bu programın neticede toplumlar içinde ve arasında inovasyonu teşvik etmesi hedefleniyor.

Her iki toplum da birlikte çalışarak adanın ekonomik kalkınmasının sürdürülmesine yardımcı olabilir ve ülkenin dört bir yanındaki tüm Kıbrıslılar için iş olanaklarını iyileştirebilir.

Sorumluluk reddi:

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle üretilmiştir. Yayının içeriği sadece Yüklenci Firmanın (Ecorys) sorumluluğudur ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz.

Avrupa Birliği
tarafından finanse edilmiřtir

